

Tervetuloa AntroBlogin verkko-opetuksen pariin!

Meitä ihmisiä ohjaa jokin vielä vaikutusvaltaisempi kuin oma tahtomme tai poliittiset päätökset. Se jokin luo ja ohjaa tapojamme, ajatteluamme ja sitä, miten näemme maailman. Tätä voimaa voidaan kutsua kulttuuriksi.

Tavallisesti kulttuurilla tarkoitetaan jonkin tietyn alueen ihmisten jakamaa maailmankuvaa, toimintatapoja ja arvoja. Puhutaan vaikkapa "suomalaisesta kulttuurista". Kulttuurit eivät kuitenkaan ole selvärajaisia kokonaisuuksia, vaan monimutkaisia kudelmia, jotka koostuvat jokaisen ihmisen kohdalla hieman erilaisista säikeistä. Sama henkilö voi olla osa esimerkiksi suomalaista kulttuuria, jonkin etnisen vähemmistön kulttuuria ja lumilautailukulttuuria. Kulttuuria onkin oikeastaan kaikki mitä ihmiset tekevät, sanovat ja ajattelevat eri yhteisöjen jäseninä.

Ihmisten elämää kaikkialla ohjaavat lukemattomat tiedostamattomat säännöt ja mallit. Nämä **kulttuuriset rakenteet** ovat usein näkymättömiä, mutta hyvin vaikutusvaltaisia. Niiden paljastaminen on ensimmäinen askel niiden ymmärtämiseen - ja tarvittaessa muokkaamiseen. Jotkin kulttuuriset rakenteet voivat olla rajoittavia. Niihin

voi liittyä esimerkiksi tiettyjä ryhmiä suosivaa ja toisia sorsivaa valtaa.

Ihmisten maailma on valtavan monenkirjava. Minkä tahansa asian tekemiseen ja ymmärtämiseen on olemassa monia erilaisia tapoja. Vieraan kulttuurin ymmärtäminen on usein haastavaa, sillä tulkitsemme asioita omien kulttuuristen silmälasiemme kautta.

Kulttuuristen rakenteiden olemassaolo huomataan usein vasta niiden rikkoutuessa - kun tapahtuu jotain, missä ei ole varsinaisesti mitään *väärää*, mutta joka aiheuttaa tunnetta *vääryydestä*, rajojen rikkomisesta, sopimattomuudesta. Kulttuuristen rakenteiden näkyväksi tekeminen antaa meille tilaa pohtia tekojen ja ajatusten taustoja, ja siten myös muuttaa niitä.

Kulttuuria voidaan tarkastella monista näkökulmista käsin. Lastenkasvatus, sosiaalisen median käyttötavat, ympäristönsuojelu tai maailmanpolitiikan käänneet käyvät kaikki kulttuurin tutkimuksen kohteiksi.

Tämän kurssin näkökulmat pohjaavat tieteenalaan nimeltä antropologia. Se tutkii ihmisryhmiä ja niiden

elämäntapoja, uskomuksia ja arvot. Antropologi hankkii tietoa ruohonjuuritasolta käsin, osallistumalla ihmisten elämään sellaisena kuin se tapahtuu.

Omia kulttuurisia silmälaseja voi pyrkiä riisumaan vertailemalla elämäntapoja ja yhteiskuntia toisiinsa. Päältäpäin katsottuna hyvin erilaista elämää viettävillä ihmisillä on enemmän yhteistä kanssamme kuin uskoisikaan. Ihmeelliseltä tuntuvien kulttuuristen

käytäntöjen esiin tuominen saa meidät huomaamaan oman elämämme näkymättömiä piirteitä, ja oivaltamaan niiden yllättävän vaikutuksen. Meidän tapamme olla on vain yksi monista.

Tässä opintojaksossa kulttuuristen rakenteiden tarkastelu aloitetaan todella läheltä, kehoistamme. Tarkastelemme kehojen liikkumista, niihin liitettyjä kauneuskäsityksiä, aisteja, syömistä ja juomista sekä kehojen kuolemista.